

O'zbekiston Respublikasi
oliy ta'lim tashkilotlarida

TALABALAR VA PROFESSOR- O'QITUVCHILAR TARKIBI SONI NISBATINING

TAHLILI

O'zbekiston Respublikasi
olij ta'lim tashkilotlarida

TALABALAR VA PROFESSOR- O'QITUVCHILAR TARKIBI SONI NISBATINING

TAHLILI

GLOSSARIY VA METODOLOGIK IZOHLAR

PO'T - professor-o'qituvchilar tarkibi

OTT - oliy ta'lim tashkiloti.

YaMMT - «Yagona milliy mehnat tizimi» idoralararo dasturiy-apparat kompleksi

TOP-1000 - jahon universitetlari reytinglarining TOP-1000 ro'yxati.

OECD - Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkiloti.

THE - Times Higher Education.

QS - QS Quacquarelli Symonds

Talabalar va professor-o'qituvchilar tarkibi soni nisbati - asosiy ish joyida faoliyat yuritayotgan bir nafar professor-o'qituvchiga to'g'ri keladigan talabalarning o'rtacha sonini ifodalaydigan ko'rsatkich.

Oliy ta'lim tashkilotlarining Milliy reytingi - oliy ta'lim tashkilotlari faoliyatini baholash tizimi bo'lib, unda professor-o'qituvchilar va talabalar soni nisbati ko'rsatkichi indikatorlardan biri sifatida qo'llaniladi.

MUNDARIJA

KIRISH

4

I. MULKCHILIK SHAKLLARI BO'YICHA TAHLIL

5

II. OLIY TA'LIM TASHKIOTLARI
TOIFALARI BO'YICHA TAHLIL

6

III. TASDIQLANGAN ME'YORLARGA
MUVOFIQLIK TAHLILI

7

IV. HUDUDiy XUSUSIYATLAR TAHLILI

9

V. PROFESSOR-O'QITUVCHILAR BILAN TA'MINLANGANLIK
DARAJASI BO'YICHA YETAKCHI VA O'QUV YUKLAMASI ENG YUQORI
BO'LGAN OLIY TA'LIM TASHKIOTLARI

10

VI. KO'RSATKICHI ANOMAL QIYMATLARGA EGA
OLiy TA'LIM TASHKIOTLARI

13

VII. PROFESSOR-O'QITUVCHILAR BILAN TA'MINLANGANLIK KO'RSATKICHINI
OLiy TA'LIM TASHKIOTLARI MILLiy REYTINGI DOIRASIDA BAHOLASH

15

VIII. AMALIY YO'NALISHDAGI OLIY TA'LIM TASHKIOTLARI REYTINGI

16

IX. TIBBIYOT YO'NALISHDAGI OLIY TA'LIM TASHKIOTLARI REYTINGI

20

X. IJTIMOiy-GUMANITAR YO'NALISHDAGI OLIY TA'LIM TASHKIOTLARI REYTINGI

22

XI. IJODiy (SPORT) YO'NALISHDAGI OLIY TA'LIM TASHKIOTLARI REYTINGI

32

XII. JAHON UNIVERSITETLARI REYTINGLARINING TOP-1000
RO'YXATIGA KIRGAN OLIY TA'LIM TASHKIOTLARI.

34

ASOSiy XULOSALAR

35

1-ILOVA

37

KIRISH

Oliy ta'lim tashkilotlarining professor-o'qituvchilar tarkibi bilan ta'minlanganlik darajasi ta'lim jarayoni sifatini belgilovchi, yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash samaradorligini ta'minlovchi hamda milliy oliy ta'lim tizimining raqobatbardoshligini oshiruvchi muhim omillardan biri hisoblanadi.

Oliy ta'lim tashkilotlarining kadrlar bilan ta'minlanganlik darajasini baholashda eng keng qo'llaniladigan ko'rsatkichlardan biri talaba va professor-o'qituvchilar soni nisbati hisoblanadi. Mazkur ko'rsatkich asosiy ish joyida faoliyat yuritayotgan bir nafar professor-o'qituvchiga to'g'ri keladigan talabalarining o'rtacha sonini ifodalaydi. Ushbu indikator xalqaro amaliyotda keng qo'llaniladi, akkreditatsiya jarayonlarida foydalaniladi hamda universitetlar faoliyatini baholash va xalqaro reytinglarni shakllantirishning muhim mezonlaridan biri sanaladi.

Yetakchi xalqaro baholash tizimlari (OECD, Times Higher Education va QS)¹ tajribasi shuni ko'rsatadiki, talaba va professor-o'qituvchilar soni nisbati nisbatan past bo'lgan ko'rsatkichlar, odatda, ilmiy-tadqiqot, tibbiyot, ijodiy va amaliy yo'naltirilgan oliy ta'lim muassasalariga xos bo'lib, bunda laboratoriya, klinik hamda individual mashg'ulotlarning katta hajmda tashkil etilishi talab etiladi. Mazkur ko'rsatkichning yuqori qiymatlari, asosan, ijtimoiy-gumanitar yo'nalishdagi ommaviy ta'lim dasturlarini amalga oshiruvchi oliy ta'lim tashkilotida kuzatiladi.

O'zbekiston Respublikasida ham bir nafar professor-o'qituvchiga to'g'ri keladigan talabalar soni bo'yicha tayyorlov yo'nalishlari kesimida differensial normativlar belgilangan². Tasdiqlangan normativlarning mavjudligi nafaqat professor - o'qituvchilar bilan ta'minlanganlik holatini baholash, balki amaldagi ko'rsatkichlarning belgilangan talablarga muvofiqligini aniqlash hamda kadrlar siyosatini takomillashtirish yo'nalishlarini belgilash imkonini beradi.

2026-yil iyun holatiga ko'ra, O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tashkilotlarida 1 605 028 nafar talaba tahsil olmoqda hamda 61 088 nafar professor-o'qituvchi faoliyat yuritmoqda. Respublika bo'yicha bir nafar professor-o'qituvchiga o'rtacha 30,3 nafar talaba to'g'ri keladi. Mazkur tahlil O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimining professor-o'qituvchilar tarkibi bilan ta'minlanganlik darajasini kompleks baholash, professor-o'qituvchilar tarkibining mulkchilik shakllari, toifalar va hududlar kesimida taqsimlanish xususiyatlarini aniqlash, talaba va professor-o'qituvchilar soni nisbati eng yuqori hamda eng past bo'lgan oliy ta'lim tashkilotlarini belgilash, shuningdek, amaldagi ko'rsatkichlarning tasdiqlangan normativ talablarga muvofiqligini baholash maqsadida tayyorlandi.

¹ <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/methodology>
<https://support.qs.com/hc/en-gb/articles/360019108240-Faculty-Student-Ratio-Indicator>
https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2024_c00cad36-en/full-report/component-27.html

² <https://lex.uz/uz/docs/5836865>

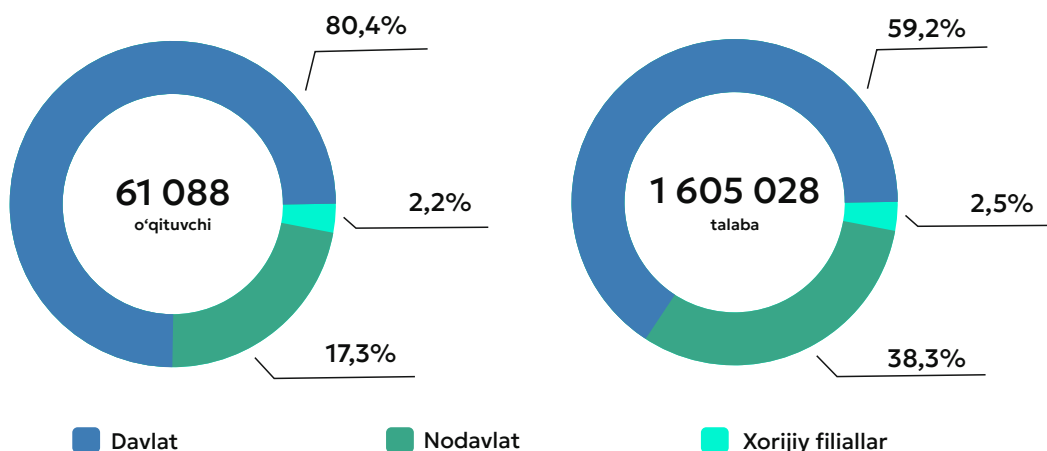

I. MULKCHILIK SHAKLLARI BO'YICHA TAHLIL

Talaba va professor-o'qituvchilar sonining eng maqbul nisbati davlat oliy ta'lim tashkilotlarida kuzatiladi. Mazkur toifadagi OTMlarda bir nafar professor-o'qituvchiga o'rtacha 19,1 nafar talaba to'g'ri keladi. Shu bilan birga, davlat oliy ta'lim tashkilotida 949,9 ming nafar talaba tahsil olmoqda, bu mamlakatdagi jami talabalar kontingentining 59,2 foizini tashkil etadi. Professor-o'qituvchilar soni esa 49,1 ming nafarni tashkil qilib, respublika bo'yicha jami professor-o'qituvchilar sonining 80,5 foiziga tengdir.

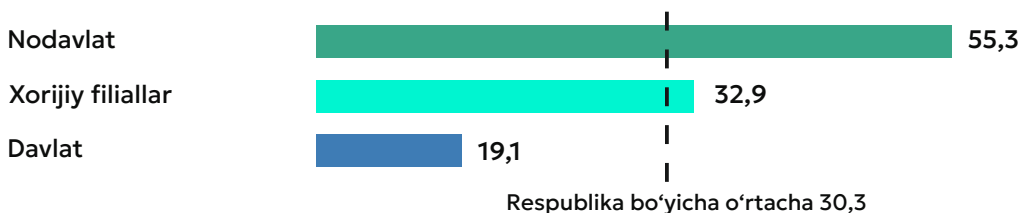
O'qituvchilar va talabalar taqsimoti

oliy ta'lim tashkiloti mulkchilik shakli bo'yicha

Xorijiy oliy ta'lim tashkiloti filiallarida mazkur ko'rsatkich bir nafar professor-o'qituvchiga 32,9 nafar talabani tashkil etib, bu respublika bo'yicha o'rtacha ko'rsatkichdan biroz yuqoridir.

Bitta o'qituvchiga to'g'ri keladigan o'rtacha talabalar soni

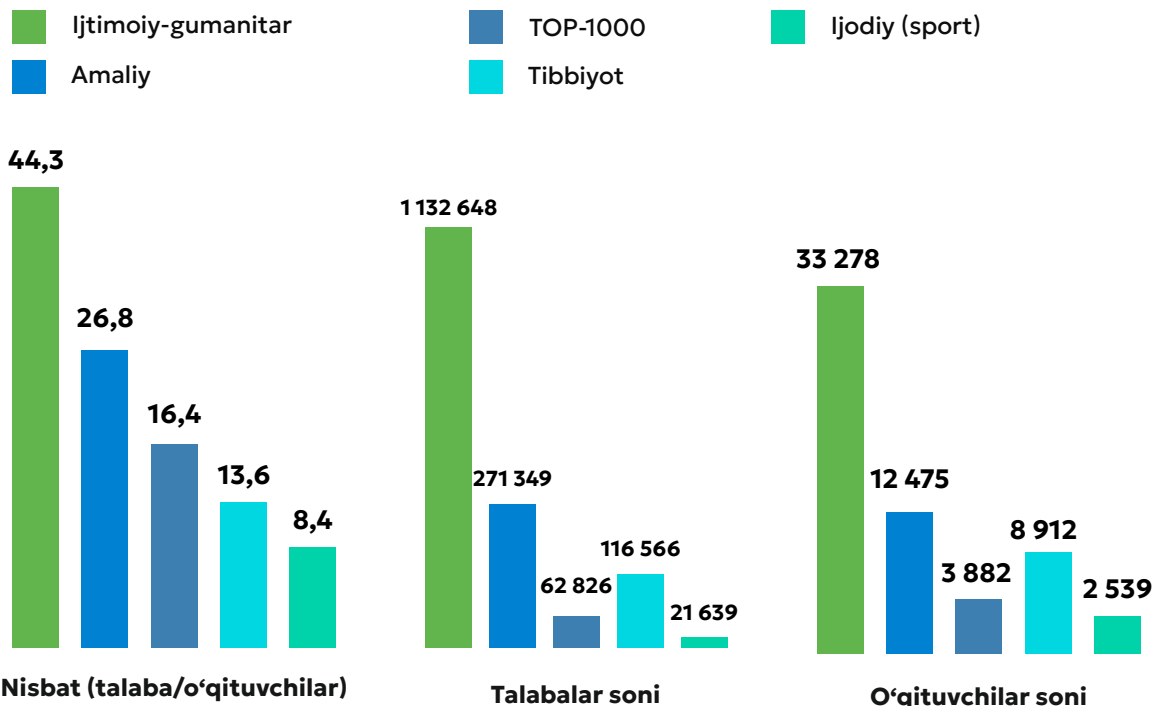
Eng yuqori ko'rsatkich oliy ta'limning nodavlat sektorida qayd etilgan. 615,1 ming talaba (38,3% ni) va 10,6 ming o'qituvchi (17,3% professor-o'qituvchilar umumiy sonini) tashkil etgan holda, bitta o'qituvchiga 55,3 talaba to'g'ri keladi, bu davlat oliy ta'lim tashkilotlari ko'rsatkichidan deyarli uch barobar yuqoridir.

Shunday qilib, nodavlat oliy ta'lim sektori talabalarining ulushi professor-o'qituvchilar tarkibi ulushidan ikki baravardan ortiq yuqori bo'lib, bu mazkur sektorda professor-o'qituvchilar zimmasiga tushayotgan o'quv yuklamasining sezilarli darajada yuqoriligini dalolat beradi.

II. OLIY TA'LIM TASHKILOTLARI TOIFALARI BO'YICHA TAHLIL

Oliy ta'lim tashkilotlari toifalari bo'yicha nisbat va haqiqiy son

Ijtimoiy-gumanitar yo'nalishdagi oliy ta'lim tashkilot mamlakatdagi jami talabalar kontingentining 70,6 foizi yoki 1,1 million nafardan ortig'i tahsil oladi. Mazkur toifa professor-o'qituvchilar yuklamasi eng yuqori bo'lgan OTMLar guruhini tashkil etadi. Ushbu tashkilotlarda bir nafar professor-o'qituvchiga o'rtacha 44,3 nafar talaba to'g'ri keladi, bu esa respublika bo'yicha o'rtacha ko'rsatkichdan 14 nafarga yuqoridir.

Amaliy yo'nalishdagi oliy ta'lim tashkilot mazkur ko'rsatkich bir nafar professor-o'qituvchiga 26,8 nafar talabani tashkil etadi. Ijtimoiy-gumanitar OTMLarga nisbatan ko'rsatkich pastroq bo'lsa-da, ushbu ko'rsatkich amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga yo'naltirilgan kadrlar tayyorlash uchun belgilangan normativ talablardan sezilarli darajada yuqori bo'lib qolmoqda.

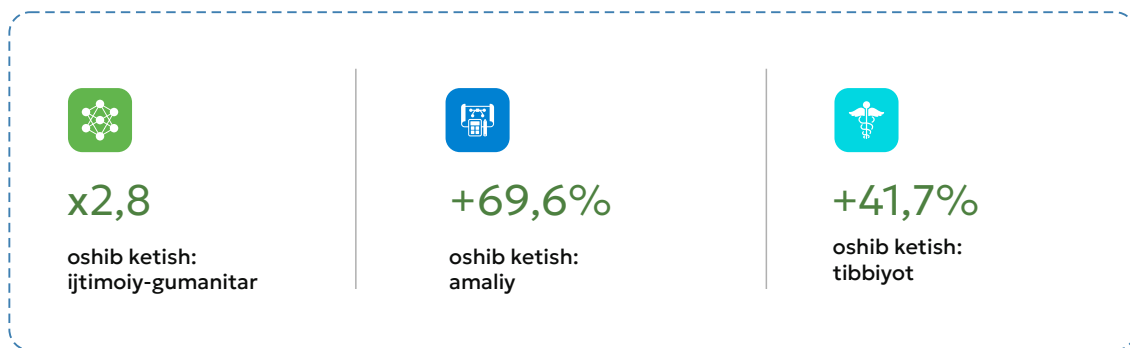
Tibbiyot oliy ta'lim tashkilot bir nafar professor-o'qituvchiga 13,6 nafar talaba, ijodiy va sport yo'nalishidagi oliy ta'lim tashkilotlarida esa 8,4 nafar talaba to'g'ri keladi. Mazkur ko'rsatkichning pastligi klinik, amaliy va individual mashg'ulotlarni kichik guruhlarda tashkil etish zarurati bilan izohlanadi.

Alohida toifani oliy ta'lim tizimining yetakchilari – jahon universitetlari reytinglarining TOP-1000 ro'yxatiga kirgan oliy ta'lim tashkilotlaridan tashkil etadi. Ushbu OTMLarda bir nafar professor-o'qituvchiga 16,4 nafar talaba to'g'ri keladi, bu esa respublika bo'yicha o'rtacha ko'rsatkichdan deyarli ikki baravar pastdir.

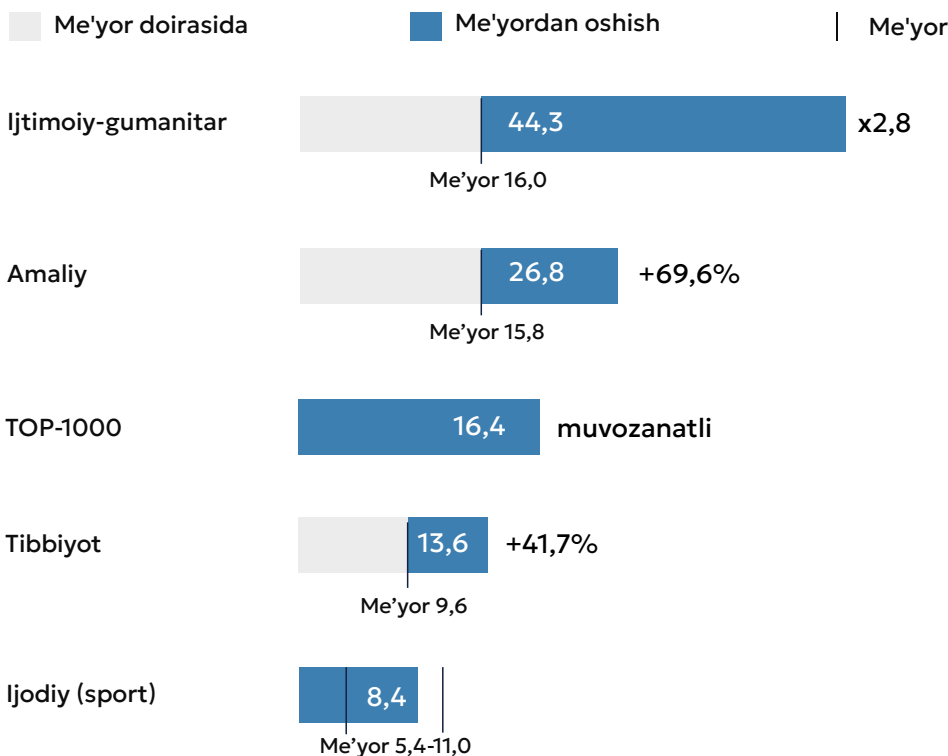

III. TASDIQLANGAN ME'YORLARGA MUVOFIQLIK TAHLILI

Haqiqiy yuklama me'yordan oshib ketadi

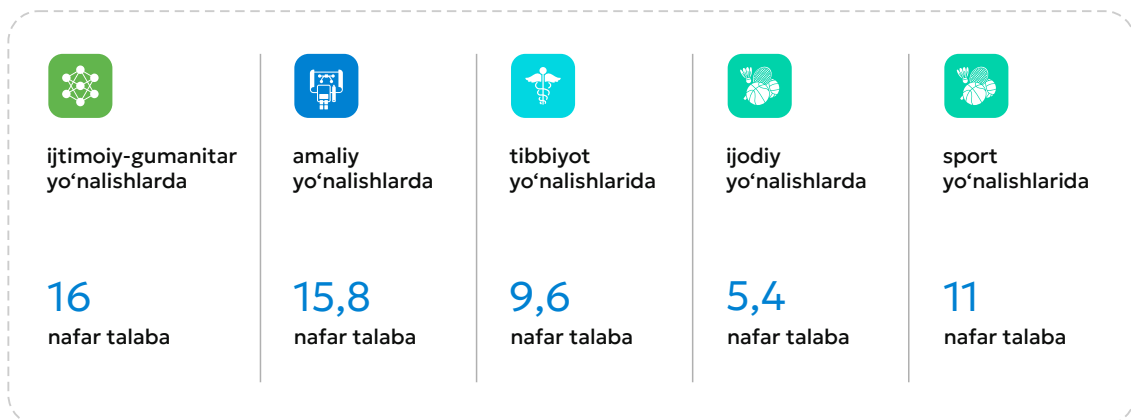

Toifalar bo'yicha haqiqat me'yorga nisbatan

O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2022-yil 24-yanvarda 3345-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan me'yorlarga muvofiq, tayyorgarlik yo'nalishlari kesimida bir nafar professor-o'qituvchiga to'g'ri keladigan talabalar sonining quyidagi me'yoriy qiymatlari belgilangan:

O'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatadiki, oliy ta'lim tashkilotlarining aksariyat toifalari bo'yicha haqiqiy qiymatlar tasdiqlangan me'yorlardan sezilarli darajada oshib ketadi.

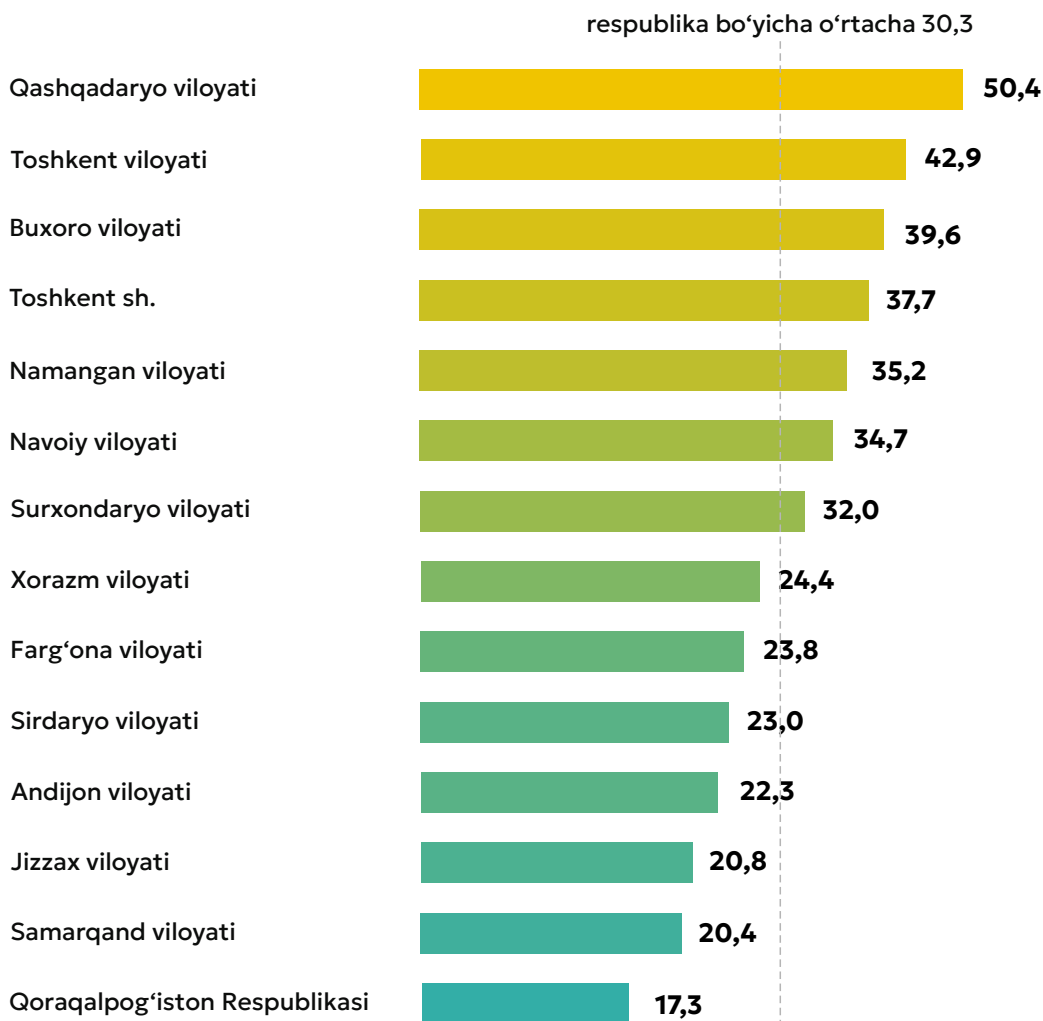
Shunday qilib, ijtimoiy-gumanitar yo'nalishdagi oliy ta'lim tashkilotlarida mazkur ko'rsatkich belgilangan me'yordan 2,8 barobar, amaliy yo'nalishdagi oliy ta'lim tashkilotlarida 69,6 foizga, tibbiyot yo'nalishidagi oliy ta'lim tashkilotlarida esa 41,7 foizga yuqoridir.

O'qituvchilar yuklamasi eng past bo'lgan ijodiy va sport yo'nalishidagi oliy ta'lim tashkilotlari toifasida ham ayrim oliy ta'lim tashkilotlarida ko'rsatkich belgilangan me'yoriy qiymatlardan oshganligi kuzatiladi.

Shu bilan birga, jahon universitetlari reytinglarining TOP-1000 ro'yxatiga kirgan oliy ta'lim tashkilotlari me'yoriy ko'rsatkichlarga eng yaqin natijalarni namoyon etib, professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlikning nisbatan muvozanatli modeli bilan tavsiflanadi.

IV. HUDUDIY XUSUSIYATLAR

Hududiy tahlil professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlik ko'rsatkichlarida sezilarli tafovutlar mavjudligini ko'rsatadi.

Eng yuqori ko'rsatkich Qashqadaryo viloyatida qayd etilgan bo'lib, bu yerda bir nafar professor-o'qituvchiga 50,4 nafar talaba to'g'ri keladi. Shuningdek, Toshkent viloyatida mazkur ko'rsatkich 42,9 nafarni, Buxoro viloyatida 39,6 nafarni va Toshkent shahrida 37,7 nafarni tashkil etadi.

Eng past ko'rsatkich Qoraqalpog'iston Respublikasida kuzatilib, bir nafar professor-o'qituvchiga 17,3 nafar talaba to'g'ri keladi. Samarqand viloyatida ushbu ko'rsatkich 20,4 nafarni, Jizzax viloyatida esa 20,8 nafarni tashkil etadi.

Ko'rsatkichning eng yuqori va eng past qiymatlari o'rtasidagi farq 33,1 nafar talabani tashkil etib, bu mamlakat hududlari kesimida oliy ta'lim tizimining professor-o'qituvchilar tarkibi bilan ta'minlanganlik darajasida sezilarli nomutanosibliklar mavjudligini ko'rsatadi.

V. PROFESSOR-O'QITUVCHILAR BILAN TA'MINLANGANLIK DARAJASI BO'YICHA YETAKCHI VA O'QUV YUKLAMASI ENG YUQORI BO'LGAN OLIV TA'LIM TASHKILOTLARI

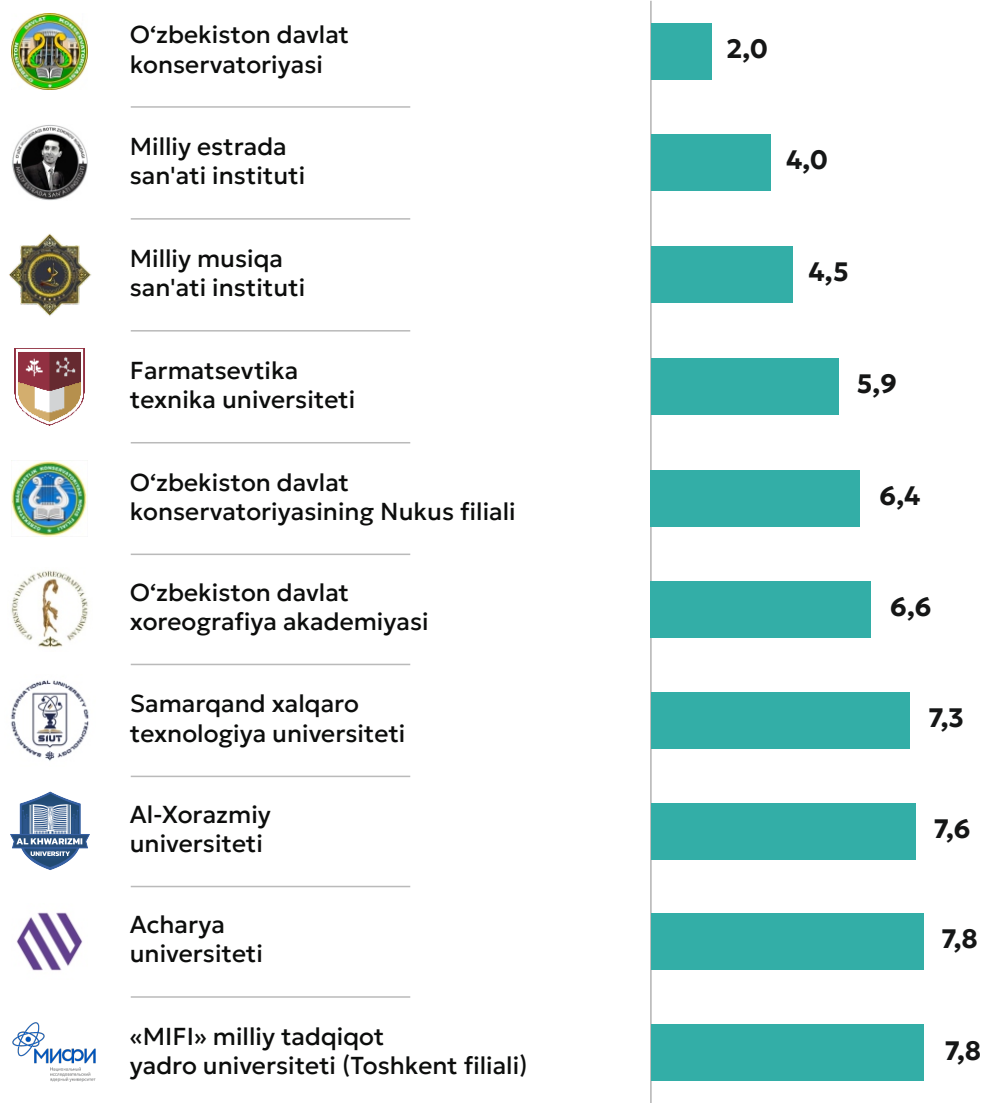
30,3 respublika
bo'yicha o'rtacha

2,0 minimal
ko'rsatkich

236,6 maksimal
ko'rsatkich

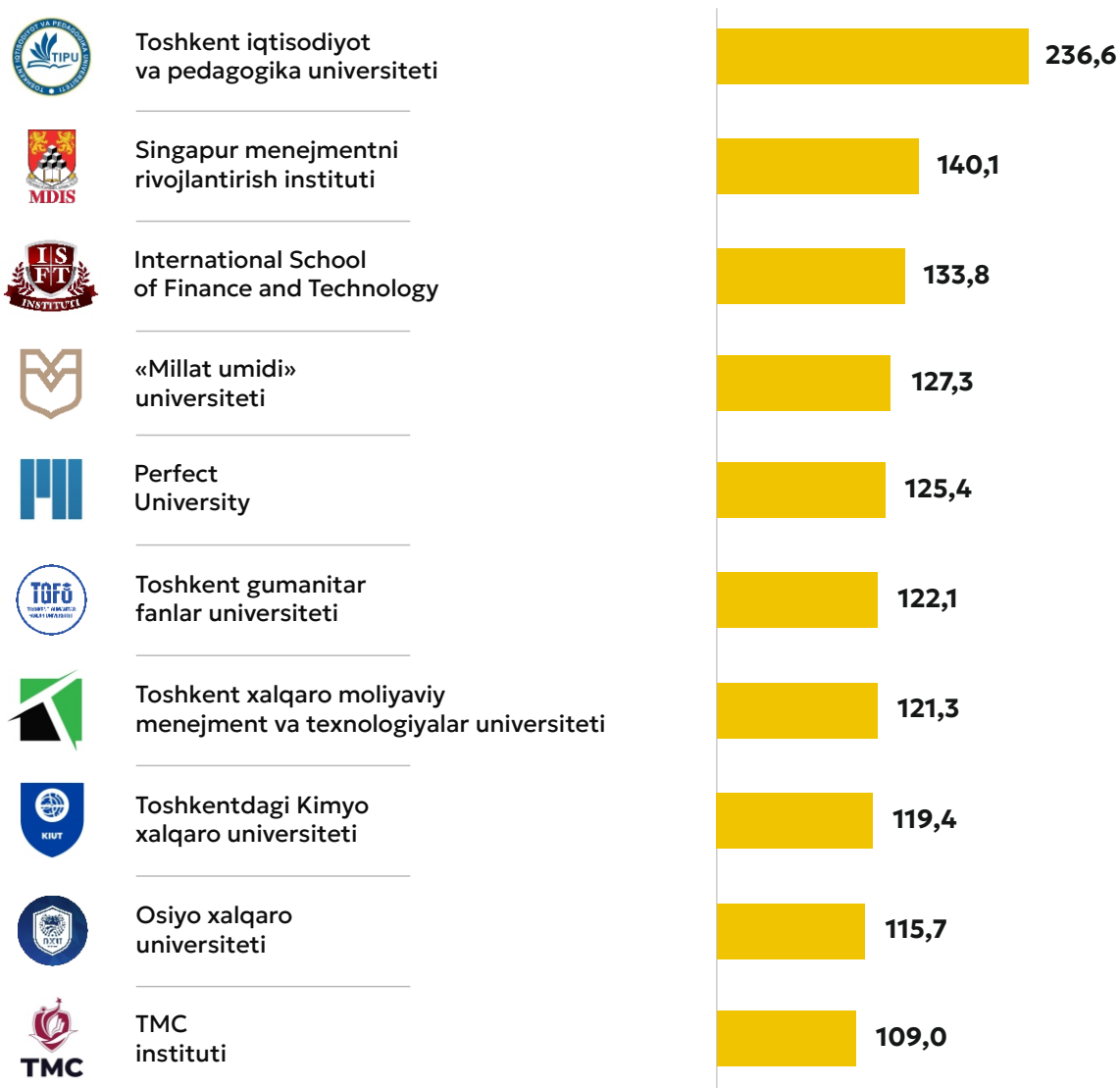
Nisbat eng past bo'lgan OTTlar

(yangi va anomal qiymatlarni hisobga olmaganda)

O'qituvchilarga eng yuqori yuklamali OTTlar

Talaba va professor-o'qituvchilar sonining eng past nisbati (yangi tashkil etilgan oliy ta'lim tashkilotlari va anomal qiymatlar hisobga olinmaganda) asosan ijodiy, sport va ayrim tibbiyot yo'nalishidagi oliy ta'lim tashkilotlarida qayd etilgan. Masalan: O'zbekiston davlat konservatoriyasi, Milliy estrada san'ati instituti, Yunus Rajabiy nomidagi Milliy musiqa san'ati instituti, Farmatsevtika texnika universiteti, O'zbekiston davlat konservatoriyasining Nukus filiali, O'zbekiston davlat xoreografiya akademiyasi, Samarqand xalqaro texnologiya universiteti, Al-Xorazmiy universiteti, Acharya universiteti, «MIFI» milliy tadqiqot yadro universitetining Toshkent filiali

Ko'rsatkichning pastroq qiymati talabalar bilan individual ishlash, ilmiy rahbarlik hamda amaliy tayyorgarlikni tashkil etish uchun qulay sharoit yaratadi.

Shu bilan birga, eng yuqori ko'rsatkichlar asosan ijtimoiy-gumanitar yo'nalishdagi ayrim nodavlat oliy ta'lim tashkilotlarida qayd etilgan. Jumladan, Toshkent iqtisodiyot va pedagogika universiteti, Singapur menejmentni rivojlantirish instituti, International School of Finance and Technology, «Millat umidi» universiteti, Perfect University, Toshkent gumanitar fanlar universiteti, Toshkent moliyaviy menejment va texnologiyalar xalqaro universiteti, Kimyo International University in Tashkent, Osiyo xalqaro universiteti hamda TMC institutida mazkur ko'rsatkich yuqori darajada shakllangan.

Bunday qiymatlar professor-o'qituvchilar zimmasiga tushayotgan o'quv yuklamasining yuqoriligidan dalolat beradi hamda talabalar bilan individual ishlash, ilmiy rahbarlik, amaliy tayyorgarlik va shaxsiylashtirilgan o'qitishni tashkil etish imkoniyatlarini cheklashi mumkin.

VI. KO'RSATKICHI ANOMAL QIYMATLARGA EGA OLIY TA'LIM TASHKILOTLARI

Ayrim oliy ta'lim tashkilotlari bo'yicha pedagog kadrlar bilan ta'minlanganlikning amaldagi holatini to'liq aks ettirmaydigan ko'rsatkichlar aniqlangan.

«Yagona milliy mehnat tizimi» (YaMMT) ma'lumotlariga ko'ra, ayrim oliy ta'lim tashkilotlarida asosiy ish joyida professor-o'qituvchilar mavjud emas yoki ularning soni juda kam bo'lib, bu ko'rsatkichning anomal yuqori qiymatlari shakllanishiga olib kelgan.

OTTLar sabablari bo'yicha ro'yxati

Asosiy shtat yetarli emas (6 ta OTT)

	PO'T	Talabalar	Nisbat
 EMU University Nodavlat	1	3 765	3 765,0
 Turkiya iqtisodiyot va texnologiyalar universiteti (filial) Xorijiy fil.	1	412	412,0
 IT-Park University Nodavlat	2	488	244,0
 Raqamli iqtisodiyot va agrotexnologiyalar universiteti Nodavlat	9	578	64,2
 SPbDU (Toshkentdagi filiali) Xorijiy fil.	4	221	55,3
 Piza universiteti, Italiya (filial) Xorijiy fil.	4	212	53,0

Shtatdagi o'qituvchilarsiz (3 ta OTT)

	PO'T	Talabalar	Nisbat
 Webster universiteti dasturlari markazi (Toshkent) Xorijiy fil.	0	6 473	shtat yo'q
 Gerasimov nomidagi VGIK (filial) Xorijiy fil.	0	232	shtat yo'q
 Riga Nordic University Xorijiy fil.	0	216	shtat yo'q

Yangi tashkil etilgan, talabalar hali yo'q (3 ta OTT)		PO'T	Talabalar	Nisbat
 <p>ToshTech texnika universiteti</p> <p>Xorijiy fil.</p>	0	0	yangi	
 <p>Ijtimoiy innovatsiyalar xalqaro universiteti</p> <p>Xorijiy fil.</p>	0	0	yangi	
 <p>Turkiy davlatlar xalqaro universiteti</p> <p>Xorijiy fil.</p>	2	0	yangi	

Bundan tashqari, ayrim xorijiy filiallar bo'yicha (Webster University, Riga Nordic University va boshqalar) YaMMT ma'lumotlariga ko'ra asosiy ish joyida o'qituvchilar mavjud emas, shu sababli mazkur ko'rsatkichni hisoblash imkoniyati mavjud emas.

Ko'rsatilgan oliy ta'lim tashkilotlarida shtatdagi professor-o'qituvchilar sonining pastligi fuqarolik-huquqiy shartnomalar asosida jalb etilgan pedagog xodimlar ulushining yuqoriligi bilan izohlanishi mumkin. Shu sababli ular to'g'risidagi ma'lumotlar YaMMTda aks ettirilmaydi. Shu bilan birga, professor-o'qituvchilar kadrlarini mehnat munosabatlarini rasmiylashtirmasdan ta'lim faoliyatiga jalb etish O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi talablariga zid keladi.

Shuningdek, tahlilga ayrim yangi tashkil etilgan oliy ta'lim tashkilotlari («ToshTech» universiteti, Turkiy davlatlar xalqaro universiteti, Ijtimoiy innovatsiyalar xalqaro universiteti) kiritilmagan, ularda yaqinda tashkil etilganligi va ta'lim faoliyatini amalda amalga oshirilmaganligi sababli baholash o'tkazilgan paytda talabalar va professor-o'qituvchilar tarkibi mavjud bo'lmagan.

VII. PROFESSOR-O'QITUVCHILAR BILAN TA'MINLANGANLIK KO'RSATKICHINI OLIY TA'LIM TASHKILOTLARI MILLIY REYTINGI DOIRASIDA BAHOLASH

O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2026-yil 28-fevralda 3783-son bilan davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda Ta'lim sifatini ta'minlash milliy agentligining buyrug'i bilan tasdiqlangan Oliy ta'lim tashkilotlarining Milliy reytingini yuritish to'g'risidagi nizomga muvofiq, oliy ta'lim tashkilotlari faoliyatini baholash indikatorlaridan biri professor-o'qituvchilar va talabalar soni nisbati ko'rsatkichi hisoblanadi.

Indikator hisoblash quyidagi formula bo'yicha amalga oshiriladi:

$$K = T_p / T_t$$

T_p – asosiy ish joyida va ichki o'rindoshlik asosida mehnat faoliyatini amalga oshiruvchi professor-o'qituvchilar tarkibining umumiy soni;

T_t – bakalavriat va magistratura dasturlari bo'yicha tahsil olayotgan talabalarning umumiy soni.

Ko'rsatkich ta'lim jarayonining kadrlar bilan ta'minlanganligi darajasini va professor-o'qituvchilar zimmasiga tushadigan o'quv yuklamasi darajasini baholash imkonini beradi hamda ta'lim faoliyatini tashkil etish sifatining indikatorlaridan biri hisoblanadi.

Milliy reytingni yuritish to'g'risidagi Nizom talablariga javob beradigan oliy ta'lim tashkilotlari uchun ko'rsatkich hisoblab chiqilishi natijasida oliy ta'lim tashkilotlari toifalari kesimida reyting shakllantirildi:

ijtimoiy-gumanitar oliy ta'lim tashkilotlari

tibbiyot oliy ta'lim tashkilotlari

jahon universitetlari reytinglarining TOP-1000 ro'yxatiga kirgan oliy ta'lim tashkilotlari

amaliy oliy ta'lim tashkilotlari

ijodiy va sport oliy ta'lim tashkilotlari

Reyting talabalar va professor-o'qituvchilar nisbati ko'rsatkichi qiymatidan kelib chiqib shakllantirilgan bo'lib, unda pastroq qiymat ta'lim jarayonining professor-o'qituvchilar kadrlari bilan yuqoriroq ta'minlanganligidan dalolat beradi.

Milliy reytingni yuritish to'g'risidagi Nizom talablariga muvofiq, ayrim oliy ta'lim tashkilotlari talabalar va o'qituvchilar nisbati indikatorini bo'yicha reytingga kiritilishi lozim emas.

Ushbu toifaga Milliy reytingni yuritish to'g'risidagi Nizom talablariga javob bermaydigan oliy ta'lim tashkilotlari kiradi.

Ushbu oliy ta'lim tashkilotlari to'g'risidagi ma'lumot mazkur tahliliy materialga 1-ilovada keltirilgan.

VIII. AMALIY YO'NALISHDAGI OLIV TA'LIM TASHKILOTLARI REYTINGI

Talaba va professor-o'qituvchilar soni nisbati ko'rsatkichi bo'yicha reyting natijalariga ko'ra, 40 ta amaliy yo'nalishdagi oliy ta'lim tashkiloti reytingda ishtirok etdi.

Yetakchi o'rinlarni asosan talabalar kontingenti soni nisbatan kam va professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlik darajasi yuqori bo'lgan oliy ta'lim tashkilotlari egalladi. Reytingda birinchi o'rinni «MIFI» milliy tadqiqot yadro universitetining Toshkent shahridagi filiali egalladi, unda bitta o'qituvchiga 7,8 talaba to'g'ri keladi. Yetakchilar qatoriga shuningdek Astraxan davlat texnika universitetining filiali (11,0 nafar talaba) va Samarqand davlat veterinariya tibbiyoti, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining Nukus filiali (11,6 nafar talaba).

Shuni ta'kidlash lozimki, reytingning dastlabki o'nta o'rnidan beshtasini xorijiy universitetlarning filiallari egallaydi, bu esa ayrim xalqaro ta'lim loyihalarida ta'lim jarayonining professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlik darajasining nisbatan yuqoriligidan dalolat beradi.

Reytingda eng past o'rinlarni professor-o'qituvchilar yuklamasi eng yuqori bo'lgan oliy ta'lim tashkilotlari egalladi. Oxirgi o'rinni IT Park universiteti egalladi. Ko'rsatkichning yuqori qiymatlari shuningdek Yaponiya raqamli universitetida (43,1 nafar talaba) va Turin politexnika universitetining Toshkent shahridagi filialida (34,9 nafar talaba) qayd etilgan.

Shu bilan birga, ayrim oliy ta'lim tashkilotlari bo'yicha, xususan IT Park universiteti bo'yicha, ko'rsatkichning anomal yuqori qiymati «Yagona milliy mehnat tizimi» (YaMMT) ma'lumotlariga ko'ra asosiy ish joyidagi professor-o'qituvchilar sonining nihoyatda pastligi bilan bog'liq bo'lishi mumkinligini hisobga olish lozim.

01		«Milliy tadqiqot yadro universiteti «MIFI»ning filiali	32	250	Ko'rsatkich 0.13	NISBAT 7.8	BALL 6.00
02		Astraxan davlat texnika universitetining filiali	71	783	Ko'rsatkich 0.09	NISBAT 11.0	BALL 5.11
03		Samarqand davlat veterinariya tibbiyoti, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining Nukus filiali	86	997	Ko'rsatkich 0.09	NISBAT 11.6	BALL 4.99
04		«Milliy tadqiqot texnologiya universiteti «MISiS»ning filiali	70	1 004	Ko'rsatkich 0.07	NISBAT 14.3	BALL 4.47

05		I.M. Gubkin nomidagi Rossiya davlat neft va gaz universitetining filiali		56		813	Ko'rsatkich	0.07	NISBAT	14.5	BALL	4.45
06		Qoraqalpog' qishloq xo'jaligi va agrotexnologiyalar instituti		207		3 088	Ko'rsatkich	0.07	NISBAT	14.9	BALL	4.38
07		«Yangi O'zbekiston» universiteti		95		1 514	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT	15.9	BALL	4.23
08		Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti		108		1 746	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT	16.2	BALL	4.20
09		Geologiya fanlari universiteti		122		2 104	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT	17.2	BALL	4.05
10		Toshkent shahridagi Puchon universiteti		123		2 163	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT	17.6	BALL	4.01
11		Buxoro davlat texnika universiteti		889		15 730	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT	17.7	BALL	3.99
12		Jizzax politehnika instituti		472		8 615	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	18.3	BALL	3.92
13		Samarqand davlat veterinariya tibbiyoti, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti		277		5 133	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	18.5	BALL	3.89
14		Andijon davlat texnika instituti		488		9 607	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	19.7	BALL	3.76
15		Nukus davlat texnika universiteti		290		5 805	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	20.0	BALL	3.72
16		Toshkent shahridagi Belarus-O'zbekiston qo'shma amaliy texnik malakalar tarmoqlararo instituti		91		1 834	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	20.2	BALL	3.71

17		Farg'ona davlat texnika universiteti	874	18 299	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 20.9	BALL 3.62
18		Namangan davlat texnika universiteti	828	17 426	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 21.0	BALL 3.61
19		Toshkent davlat agrar universiteti	642	13 512	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 21.0	BALL 3.61
20		Toshkent kimyo-texnologiya institutining Yangiyer filiali	141	2 982	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 21.1	BALL 3.60
21		Andijon qishloq xo'jaligi va agrotexnologiyalar instituti	342	7 326	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 21.4	BALL 3.58
22		Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti	393	8 554	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 21.8	BALL 3.54
23		Samarqand davlat veterinariya tibbiyoti, chorvachilik va biotexnologiyalar universitetining Toshkent filiali	117	2 576	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 22.0	BALL 3.52
24		Toshkent kimyo-texnologiya instituti	379	8 368	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 22.1	BALL 3.51
25		Toshkent davlat transport universiteti	1 046	23 418	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT 22.4	BALL 3.48
26		Toshkent davlat arxitektura-qurilish universiteti	364	8 162	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT 22.4	BALL 3.48
27		Olmaliq davlat texnika instituti	240	5 434	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT 22.6	BALL 3.46
28		Andijon davlat universiteti	576	13 476	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT 23.4	BALL 3.39

29		«D.I. Mendeleev nomidagi Rossiya kimyo-texnologiya universiteti»ning filiali	27	634	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	23.5	BALL	3.38
30		Toshkent axborot texnologiyalari universitetining Samarqand filiali	152	3 579	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	23.5	BALL	3.38
31		Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti	324	8 254	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	25.5	BALL	3.22
32		Qarshi davlat texnika universiteti	856	21 822	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	25.5	BALL	3.22
33		Toshkent axborot texnologiyalari universiteti	545	14 471	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	26.6	BALL	3.14
34		Navoiy davlat konchilik-texnologiya universiteti	374	10 704	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT	28.6	BALL	2.99
35		Termiz davlat injiniring va agrotexnologiyalar universiteti	333	9 783	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT	29.4	BALL	2.94
36		Toshkent shahridagi Aju universiteti	47	1 402	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT	29.8	BALL	2.91
37		Toshkent shahridagi Inha universiteti	61	1 824	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT	29.9	BALL	2.91
38		Toshkent shahridagi Turin politexnika universiteti	76	2 650	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT	34.9	BALL	2.63
39		Yaponiya raqamli universiteti	16	690	Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	43.1	BALL	2.27
40		IT Park universiteti	2	488	Ko'rsatkich	0.00	NISBAT	244.0	BALL	0.54

IX. TIBBIYOT YO'NALISHIDAGI OLIY TA'LIM MUASSASALARI REYTINGI

Talabalar va o'qituvchilar nisbati indikatorini bo'yicha reyting baholash natijalariga ko'ra reytingda 14 ta tibbiyot oliy ta'lim tashkiloti ishtirok etdi.

Yetakchi o'rinlarni ta'lim jarayonining kadrlar bilan eng yuqori darajada ta'minlanishini ta'minlovchi oliy ta'lim tashkilotlari egalladi. Reytingda birinchi o'rinni Jizzax shahridagi Qozon federal universitetining filiali egalladi, unda bitta o'qituvchiga 9,4 talaba to'g'ri keladi, bu tibbiyot tayyorgarlik yo'nalishlari uchun belgilangan me'yorga mos keladi. Yetakchilar qatoriga shuningdek Farg'ona jamoat salomatligi va tibbiyot fanlari instituti (10,2 nafar talaba) va Central Asian Medical University (10,9 nafar talaba) kirdi.

Shuni ta'kidlash lozimki, 14 ta tibbiyot oliy ta'lim tashkilotidan 9 tasi talabalar va o'qituvchilar nisbatini bitta o'qituvchiga 13 nafar talabadan oshmaydigan darajada ta'minlaydi, bu boshqa oliy ta'lim tashkilotlari toifalariga nisbatan professor-o'qituvchilar kadrlari bilan ta'minlanishning nisbatan yuqori darajasidan dalolat beradi.

Reytingda eng past o'rinlarni asosan ayrim nodavlat tibbiyot oliy ta'lim tashkilotlari egallaydi. Oxirgi o'rinni Buxoro innovatsion tibbiyot instituti egalladi, unda bitta o'qituvchiga 27,6 nafar talaba to'g'ri keladi. Ko'rsatkichning yuqori qiymatlari shuningdek Central Asian University (22,0 nafar talaba) va Toshkent davlat tibbiyot universitetining Termiz filialida (15,5 nafar talaba) qayd etilgan.

Umuman olganda, reyting baholash natijalari tibbiyot oliy ta'lim muassasalari ommaviy toifadagi OTMLar orasida professor-o'qituvchilar tarkibi bilan ta'minlanganlikning eng muvozanatlashgan modeliga ega ekanligini ko'rsatadi. Talabalar va professor-o'qituvchilar soni nisbatining nisbatan pastligi klinik tayyorgarlikni samarali tashkil etish, talabalarni individual qo'llab-quvvatlash hamda tibbiy ta'lim sifatini ta'minlash uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi.

01		Jizzax shahridagi Qozon federal universitetining filiali	 106	 994	 Ko'rsatkich 0.11	NISBAT 9.4	BALL 6.00
02		Farg'ona jamoat salomatligi va tibbiyot fanlari instituti	 658	 6 729	 Ko'rsatkich 0.10	NISBAT 10.2	BALL 5.77
03		Central Asian Medical University	 298	 3 261	 Ko'rsatkich 0.09	NISBAT 10.9	BALL 5.60

04		Buxoro davlat tibbiyot instituti	911	10 723	Ko'rsatkich	0.08	NISBAT 11.8	BALL 5.41
05		Qoraqalpoq tibbiyot instituti	258	3 050	Ko'rsatkich	0.08	NISBAT 11.8	BALL 5.40
06		Andijon davlat tibbiyot instituti	1 127	13 614	Ko'rsatkich	0.08	NISBAT 12.1	BALL 5.34
07		Urganch davlat tibbiyot instituti	600	7 598	Ko'rsatkich	0.08	NISBAT 12.7	BALL 5.22
08		Toshkent davlat tibbiyot universiteti	2 529	32 065	Ko'rsatkich	0.08	NISBAT 12.7	BALL 5.22
09		Samarqand davlat tibbiyot universiteti	1 265	16 080	Ko'rsatkich	0.08	NISBAT 12.7	BALL 5.21
10		Farmatsevtik ta'lim va tadqiqotlar instituti	109	1 444	Ko'rsatkich	0.08	NISBAT 13.2	BALL 5.11
11		Toshkent farmatsevtika instituti	251	3 397	Ko'rsatkich	0.07	NISBAT 13.5	BALL 5.06
12		Toshkent davlat tibbiyot universitetining Termiz filiali	363	5 639	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT 15.5	BALL 4.72
13		Central Asian University	89	1 954	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 22.0	BALL 3.92
14		Buxoro innovatsion tibbiyot instituti	108	2 984	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT 27.6	BALL 3.42

X. IJTIMOYIY-GUMANITAR OLIY TA'LIM TASHKILOTLARI REYTINGI

Talabalar va professor-o'qituvchilar nisbati ko'rsatkichi bo'yicha reyting baholash natijalariga ko'ra reytingda 106 ta ijtimoiy-gumanitar oliy ta'lim tashkiloti ishtirok etdi, bu eng ko'p sonli toifa bo'lib, mamlakatdagi barcha oliy ta'lim tashkilotlarining yarmidan ko'pini tashkil etadi.

Reytingda yetakchi o'rinlarni asosan professor-o'qituvchilar kadrlari bilan nisbatan yuqori ta'minlangan davlat oliy ta'lim tashkilotlari va xorijiy universitetlarning ayrim filiallari egalladi. Birinchi o'rinni Markaziy Osiyo atrof-muhit va iqlim o'zgarishini o'rganish universiteti (Green University) egalladi, unda bitta o'qituvchiga 8,6 nafar talaba to'g'ri keladi. Yetakchilar qatoriga shuningdek O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi (11,3 nafar talaba) va G.V. Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universitetining Toshkent filiali (11,6 nafar talaba).

Shuni ta'kidlash lozimki, reytingning dastlabki 10 ta o'rnidan 9 tasini davlat oliy ta'lim tashkilotlari va xorijiy universitetlarning filiallari egallaydi, bu esa aynan oliy ta'lim tizimining ushbu segmentlarida ta'lim jarayonining professor-o'qituvchilar kadrlari bilan yuqoriroq ta'minlanganligidan dalolat beradi.

Reytingda eng past o'rinlarni asosan ayrim nodavlat oliy ta'lim tashkilotlari egallaydi. Oxirgi o'rinni Toshkent iqtisodiyot va pedagogika universiteti egalladi, unda bitta o'qituvchiga 236,6 nafar talaba to'g'ri keladi. Ko'rsatkichning yuqori qiymatlari shuningdek Singapur menejmentni rivojlantirish institutida (140,1 nafar talaba), International School of Finance and Technology (133,8 nafar talaba), «Millat umidi» universitetida (127,3 nafar talaba) va Toshkent gumanitar fanlar universitetida (122,1 nafar talaba).

Bundan tashqari, ayrim xorijiy filiallar bo'yicha, xususan Toshkent shahridagi Vebster universiteti ta'lim dasturlarini amalga oshirish markazi va Riga Nordic University bo'yicha, «Yagona milliy mehnat tizimi» (YaMMT) ma'lumotlariga ko'ra asosiy ish joyida professor-o'qituvchilar kadrlari mavjud emas, shu sababli ko'rsatkich hisoblanmaydi. Ko'rsatilgan oliy ta'lim tashkilotlarida shtatdagi professor-o'qituvchilar tarkibi sonining bunchalik past ko'rsatkichlari, ehtimol, o'qituvchilarning bir qismi ta'lim faoliyatini fuqarolik-huquqiy shartnomalar asosida amalga oshirishi bilan bog'liq bo'lib, shu sababli ular to'g'risidagi ma'lumotlar YaMMTda aks ettirilmaydi.

Shu bilan birga, professor-o'qituvchilar kadrlarini mehnat munosabatlarini rasmiylashtirmasdan ta'lim faoliyatini amalga oshirishga jalb etish O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi talablariga zid keladi.

Umuman olganda, reyting natijalari tibbiyot yo'nalishidagi oliy ta'lim tashkilotlari professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlikning nisbatan muvozanatli modeliga ega ekanligini ko'rsatadi. Ko'rsatkichning eng past va eng yuqori qiymatlari o'rtasidagi farq 27 barobardan ((8,6 dan 236,6 talabagacha bitta o'qituvchiga) oshib ketadi, bu ta'lim jarayonini amalga oshirish sharoitlarining bir xil emasligi va kadrlar siyosatini, avvalo professor-o'qituvchilar tarkibiga eng yuqori yuklama tushadigan oliy ta'lim tashkilotlarida, yanada takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi.

13		Buxoro davlat universiteti	 1 067	 18 540	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT 17.4	BALL 4.25
14		O'zbekiston jurnalistika va ommaviy kommunikatsiyalar universiteti	 343	 5 984	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT 17.4	BALL 4.24
15		Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti	 357	 6 304	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT 17.7	BALL 4.21
16		Qarshi davlat universiteti	 803	 14 223	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT 17.7	BALL 4.20
17		Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti	 292	 5 343	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 18.3	BALL 4.13
18		Samarqand davlat universiteti	 816	 15 218	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 18.6	BALL 4.09
19		Andijon davlat chet tillari instituti	 229	 4 335	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 18.9	BALL 4.05
20		Toshkent davlat yuridik universiteti	 524	 9 994	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 19.1	BALL 4.04
21		O'zbekiston Milliy pedagogika universiteti	 945	 18 160	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 19.2	BALL 4.02
22		Namangan davlat universiteti	 730	 14 517	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 19.9	BALL 3.94
23		Samarqand davlat pedagogika instituti	 499	 9 957	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 20.0	BALL 3.93
24		Namangan davlat chet tillari instituti	 174	 3 487	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT 20.0	BALL 3.92

25		Samarqand davlat universitetining Urgut filiali	 93	 1 956	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	21.0	BALL	3.82
26		Urganch davlat universiteti	 1 179	 24 848	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	21.1	BALL	3.81
27		Farg'ona davlat universiteti	 1 186	 25 302	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	21.3	BALL	3.79
28		Guliston davlat universiteti	 664	 14 398	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	21.7	BALL	3.75
29		Navoiy davlat universiteti	 776	 16 993	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	21.9	BALL	3.73
30		Buxoro davlat pedagogika instituti	 540	 11 939	Ko'rsatkich	0.05	NISBAT	22.1	BALL	3.71
31		Nukus davlat pedagogika instituti	 596	 13 500	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	22.7	BALL	3.66
32		Qoraqalpog' davlat universiteti	 1 139	 26 717	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	23.5	BALL	3.58
33		Urganch davlat pedagogika instituti	 344	 8 312	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	24.2	BALL	3.52
34		«Yangi asr» universiteti	 170	 4 146	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	24.4	BALL	3.50
35		O'zbek tili va adabiyoti Toshkent davlat universiteti	 243	 6 005	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	24.7	BALL	3.47
36		Toshkent davlat iqtisodiyot universitetining Samarqand filiali	 130	 3 220	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	24.8	BALL	3.47

37		O'zbekiston Milliy universitetining Jizzax filiali	197	4 888	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	24.8	BALL	3.47
38		Qo'qon davlat universiteti	679	16 851	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	24.8	BALL	3.46
39		Termiz davlat universiteti	679	17 079	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	25.2	BALL	3.44
40		Samarqand davlat universiteti Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti	311	7 961	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	25.6	BALL	3.40
41		Jizzax davlat pedagogika universiteti	614	15 806	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	25.7	BALL	3.39
42		«Ipk yo'li» turizm va madaniy meros xalqaro universiteti	145	3 754	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	25.9	BALL	3.38
43		SAMBHRAM universiteti	61	1 582	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	25.9	BALL	3.37
44		Andijon davlat pedagogika instituti	458	11 988	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	26.2	BALL	3.36
45		Kattaqo'rg'on davlat pedagogika instituti	114	2 986	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	26.2	BALL	3.35
46		Guliston davlat pedagogika instituti	224	5 888	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	26.3	BALL	3.35
47		Termiz davlat pedagogika instituti	400	10 832	Ko'rsatkich	0.04	NISBAT	27.1	BALL	3.29
48		Chirchiq davlat pedagogika universiteti	680	19 492	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT	28.7	BALL	3.17

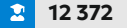

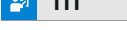
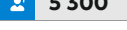

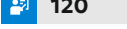

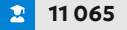

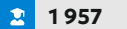

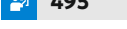
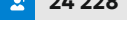

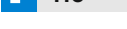

49		Samarqand iqtisodiyot va servis instituti	 309	 8 883	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 28.7	BALL 3.17
50		Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti	 1 690	 48 782	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 28.9	BALL 3.16
51		Sharda universiteti	 32	 951	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 29.7	BALL 3.10
52		Mehnat va ijtimoiy munosabatlar akademiyasi	 38	 1 165	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 30.7	BALL 3.04
53		Oriental universiteti	 335	 10 501	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 31.3	BALL 3.00
54		Tashkent International University of Education	 43	 1 363	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 31.7	BALL 2.98
55		Ijtimoiy va siyosiy fanlar instituti	 35	 1 121	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 32.0	BALL 2.96
56		Angren universiteti	 164	 5 273	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 32.2	BALL 2.95
57		Stars international university	 18	 590	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 32.8	BALL 2.91
58		«A.I. Gertsen nomidagi Rossiya davlat pedagogika universiteti»ning Toshkent filiali	 26	 875	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 33.7	BALL 2.86
59		Nukus innovatsion instituti	 261	 8 980	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 34.4	BALL 2.82
60		Toshkentdagi xalqaro Vestminster universiteti	 181	 6 252	Ko'rsatkich 0.03	NISBAT 34.5	BALL 2.82

61		University of economics and pedagogy	 175	 6 318	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT 36.1	BALL 2.73
62		Shahrizabz davlat pedagogika instituti	 262	 9 466	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT 36.1	BALL 2.73
63		Profi University	 224	 8 191	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT 36.6	BALL 2.71
64		Turan International University	 142	 5 203	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT 36.6	BALL 2.71
65		TEAM universiteti	 12	 452	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT 37.7	BALL 2.66
66		Alfraganus universiteti	 634	 23 924	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT 37.7	BALL 2.65
67		Xalqaro innovatsion universitet	 167	 6 511	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT 39.0	BALL 2.60
68		Qo'qon universiteti	 636	 24 868	Ko'rsatkich	0.03	NISBAT 39.1	BALL 2.59
69		Vatan universiteti	 47	 1 885	Ko'rsatkich	0.02	NISBAT 40.1	BALL 2.55
70		Buxoro xalqaro universiteti	 80	 3 400	Ko'rsatkich	0.02	NISBAT 42.5	BALL 2.45
71		Ma'mun universiteti	 282	 12 362	Ko'rsatkich	0.02	NISBAT 43.8	BALL 2.40
72		Zarmed universiteti	 295	 13 697	Ko'rsatkich	0.02	NISBAT 46.4	BALL 2.30

73		Namangan davlat pedagogika instituti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	46.7	BALL	2.29
74		Renessans ta'lim universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	47.4	BALL	2.27
75		Amity universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	47.7	BALL	2.26
76		Nordik xalqaro universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	47.7	BALL	2.26
77		Toshkent menejment va iqtisodiyot instituti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	47.8	BALL	2.25
78		Toshkent ijtimoiy innovatsiyalar universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	47.9	BALL	2.25
79		Urganch RANCH texnologiya universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	48.1	BALL	2.24
80		Farg'ona shahridagi Koreya xalqaro universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	48.9	BALL	2.22
81		Toshkent amaliy fanlar universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	48.9	BALL	2.22
82		Turon universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	51.6	BALL	2.13
83		«Tashkent International University» xalqaro universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	52.4	BALL	2.11
84		Qarshi xalqaro universiteti			Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	59.5	BALL	1.92

85		Raqamli iqtisodiyot va agrotexnologiyalar universiteti	9	578	Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	BALL
							64.2	1.82
86		Navoiy innovatsiyalar instituti	182	11 701	Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	BALL
							64.3	1.81
87		Aniq va ijtimoiy fanlar universiteti	45	2 910	Ko'rsatkich	0.02	NISBAT	BALL
							64.7	1.81
88		Diplomat University	25	1 727	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT	BALL
							69.1	1.72
89		Termiz iqtisodiyot va servis universiteti	444	30 824	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT	BALL
							69.4	1.71
90		University of Business and Science	500	34 728	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT	BALL
							69.5	1.71
91		Iqtisodiyot va pedagogika universiteti	432	31 090	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT	BALL
							72.0	1.67
92		Osiyo texnologiya universiteti	105	8 252	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT	BALL
							78.6	1.55
93		Buxoro innovatsiyalar universiteti	142	12 386	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT	BALL
							87.2	1.43
94		Axborot texnologiyalari va menejment universiteti	154	13 624	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT	BALL
							88.5	1.42
95		«TMC» instituti	95	10 359	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT	BALL
							109.0	1.19
96		Osiyo xalqaro universiteti	272	31 475	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT	BALL
							115.7	1.14

97		Toshkentdagi Kimyo xalqaro universiteti	 577	 68 874	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT 119.4	BALL 1.11
98		Toshkent moliyaviy boshqaruv va texnologiyalar xalqaro universiteti	 137	 16 614	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT 121.3	BALL 1.09
99		Toshkent gumanitar fanlar universiteti	 86	 10 497	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT 122.1	BALL 1.09
100		«Millat umidi» universiteti	 22	 2 800	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT 127.3	BALL 1.05
101		International school of finance and technology	 263	 35 196	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT 133.8	BALL 1.00
102		Turkiya iqtisodiyot va texnologiyalar universitetining Toshkent filiali	 3	 412	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT 137.3	BALL 0.98
103		Singapur menejmentni rivojlantirish instituti	 32	 4 484	Ko'rsatkich	0.01	NISBAT 140.1	BALL 0.97
104		Toshkent iqtisodiyot va pedagogika universiteti	 45	 10 648	Ko'rsatkich	0.00	NISBAT 236.6	BALL 0.61
105		Riga Nordic University	 0	 216	Ko'rsatkich	0.00	NISBAT -	BALL 0.00
106		Toshkent shahridagi Vebster universiteti ta'lim dasturlarini amalga oshirish markazi	 0	 6 473	Ko'rsatkich	0.00	NISBAT -	BALL 0.00

XI. IJODIY (SPORT) YO'NALISHDAGI OLIV TA'LIM TASHKILOTLARI REYTINGI

Talaba va professor-o'qituvchilar soni nisbati ko'rsatkichi bo'yicha reyting natijalariga ko'ra, 12 ta ijodiy va sport yo'nalishidagi oliy ta'lim tashkiloti reytingda ishtirok etdi.

Reytingda yetakchi o'rinlarni musiqa va ijrochilik san'ati sohasidagi, professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlik darajasi eng yuqori bo'lgan va o'qituvchilarga minimal yuklama bilan tavsiflanadigan oliy ta'lim tashkilotlari egalladi. Birinchi o'rinni O'zbekiston davlat konservatoriyasi egalladi, unda bitta o'qituvchiga 2,0 nafar talaba to'g'ri keladi. Yetakchilar qatoriga shuningdek Milliy estrada san'ati instituti (4,0 nafar talaba) va O'zbekiston milliy musiqa san'ati instituti (4,5 nafar talaba).

Ushbu toifada talabalar va o'qituvchilarning nisbatan past nisbati san'at va sport sohasida kadrlar tayyorlash o'ziga xosligi bilan bog'liq bo'lib, u individual mashg'ulotlar, ijodiy ustaxonalar, repetitsiyalar, amaliy mashg'ulotlar o'tkazishni va kichik guruhlarda o'qitishni nazarda tutadi, bu esa boshqa tayyorgarlik yo'nalishlariga nisbatan professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlik darajasining nisbatan yuqori bo'lishini talabetadi.

Reytingda eng past o'rinlarni asosan sport yo'nalishidagi oliy ta'lim tashkilotlari va ijodiy oliy ta'lim tashkilotlarining ayrim filiallari egallaydi. Masalan, O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetining Nukus filiali bitta o'qituvchiga 14,7 nafar talaba nisbati bilan tavsiflanadi, O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetida – 15,7 nafar talaba bitta o'qituvchiga to'g'ri keladi, bu ushbu toifadagi oliy ta'lim tashkilotlari orasida ko'rsatkichning eng yuqori qiymati hisoblanadi.

Bundan tashqari, Toshkent shahridagi S.A. Gerasimov nomidagi Butunrossiya davlat kinematografiya instituti filiali bo'yicha «Yagona milliy mehnat tizimi» (YaMMT) ma'lumotlariga ko'ra asosiy ish joyida professor-o'qituvchilar mavjud emas, shu sababli ko'rsatkich hisoblanmaydi. Ushbu holat, ehtimol, o'qituvchilarni fuqarolik-huquqiy shartnomalar asosida jalb etish bilan bog'liq bo'lib, shu sababli ular to'g'risidagi ma'lumotlar YaMMTda aks ettirilmagan bo'lishi mumkin. Shu bilan birga, mehnat munosabatlarini tegishlicha rasmiylashtirmasdan ta'lim faoliyatini amalga oshirish O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi talablariga zid keladi.

Umuman olganda, reyting natijalari ijodiy va sport yo'nalishidagi oliy ta'lim tashkilotlarida talaba va professor-o'qituvchilar soni nisbatining eng maqbul darajada shakllanganligini ko'rsatadi. Mazkur yo'nalishlarda professor-o'qituvchilar yuklamasining nisbatan pastligi talabalar bilan individual ishlash, amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish hamda ijodiy va sport kompetensiyalarini samarali shakllantirish uchun qulay sharoit yaratadi.

01	 O'zbekiston davlat konservatoriyasi	 576	 1 131	Ko'rsatkich	0.51	NISBAT 2.0	BALL 6.00
02	 Milliy estrada san'ati instituti	 136	 549	Ko'rsatkich	0.25	NISBAT 4.0	BALL 4.21
03	 O'zbekiston milliy musiqa san'ati instituti	 214	 967	Ko'rsatkich	0.22	NISBAT 4.5	BALL 3.96
04	 O'zbekiston davlat konservatoriyasining Nukus filiali	 38	 242	Ko'rsatkich	0.16	NISBAT 6.4	BALL 3.23
05	 O'zbekiston davlat xoreografiya akademiyasi	 88	 579	Ko'rsatkich	0.15	NISBAT 6.6	BALL 3.16
06	 O'zbekiston davlat xoreografiya akademiyasining Urganch filiali	 22	 156	Ko'rsatkich	0.14	NISBAT 7.1	BALL 3.02
07	 Milliy rassomlik va dizayn instituti	 289	 2 459	Ko'rsatkich	0.12	NISBAT 8.5	BALL 2.68
08	 O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti	 445	 4 290	Ko'rsatkich	0.10	NISBAT 9.6	BALL 2.46
09	 O'zbekiston davlat san'at va madaniyat institutining Nukus filiali	 127	 1 672	Ko'rsatkich	0.08	NISBAT 13.2	BALL 1.97
10	 O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetining Nukus filiali	 107	 1 574	Ko'rsatkich	0.07	NISBAT 14.7	BALL 1.81
11	 O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti	 497	 7 788	Ko'rsatkich	0.06	NISBAT 15.7	BALL 1.73
12	 S.A. Gerasimov nomidagi Butunrossiya davlat kinematografiya instituti» filiali	 0	 232	Ko'rsatkich	0.00	NISBAT -	BALL 0.00

XII. JAHON UNIVERSITETLARI REYTINGLARINING TOP-1000 RO'YXATIGA KIRGAN OLIY TA'LIM TASHKILOTLARI

Milliy reytingda alohida toifa sifatida jahon universitetlari reytinglarining TOP-1000 ro'yxatiga kirgan oliy ta'lim tashkilotlari ajratilgan. Milliy reyting metodologiyasiga muvofiq ushbu toifa ichidagi o'rinlar universitetlarning xalqaro reytinglardagi mavqeyidan kelib chiqib aniqlanadi va O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimining milliy yetakchilari sifatida ko'rib chiqiladi.

	«Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti» milliy tadqiqot universiteti	753	13 030	NISBAT 17.3
	Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti	2 053	32 424	NISBAT 15.8
	Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti	1 076	17 372	NISBAT 16.1

Ushbu toifa bo'yicha ko'rsatkichning o'rtacha qiymat bir nafar professor-o'qituvchiga 16,4 nafar talaba to'g'ri keladi bu belgilangan me'yoriy qiymatlarga deyarli mos keladi va barcha oliy ta'lim tashkilotlari toifalari orasida eng past ko'rsatkichlardan biridir. Respublika o'rtacha darajasiga (bir nafar professor-o'qituvchiga 30,3 nafar talaba) nisbatan ushbu toifadagi universitetlarda professor-o'qituvchilar yuklamasi deyarli ikki barobar pastdir.

Baholash natijalari shuni ko'rsatadiki, jahon reytinglarining TOP-1000 ro'yxatiga kiruvchi universitetlar ta'lim jarayonini professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlikning eng muvozanatli modelini namoyish etadi. Talaba va professor-o'qituvchilar soni nisbatining pastligi kichik akademik guruhlarda o'qitishni tashkil etish, ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish, talabalar bilan individual ishlash va ushbu oliy ta'lim tashkilotlarining yuqori darajadagi xalqaro raqobatbardoshligini ta'minlash uchun qo'shimcha imkoniyatlar yaratadi.

ASOSIY XULOSALAR

- 01 O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimida bitta o'qituvchiga o'rtacha 30,3 talaba to'g'ri keladi, kontingentning umumiy soni 1,6 mln talaba va 61,1 ming professor-o'qituvchini tashkil etadi.
- 02 Professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlik darajasida mulkchilik shakllari, oliy ta'lim tashkilotlari toifalari va hududlar kesimida sezilarli tafovutlar kuzatiladi.
- 03 O'qituvchilarga eng yuqori yuklama nodavlat sektorida kuzatiladi, unda bir nafar professor-o'qituvchiga 55,3 nafar talaba to'g'ri keladi, bu davlat oliy ta'lim tashkilotlari ko'rsatkichidan deyarli uch barobar yuqori (19,1). Shu bilan birga, nodavlat oliy ta'lim tashkilotlari mamlakat talabalarining 38,3% ni jamlab, professor-o'qituvchilar tarkibi umumiy sonining atigi 17,3% ga ega.
- 04 Ayrim oliy ta'lim tashkilotlari va hududlarda talabalar va o'qituvchilar nisbatining nisbatan qulay ko'rsatkichlari har doim ham ta'lim jarayonining professor-o'qituvchilar kadrlari bilan amalda yuqoriroq ta'minlanganligidan dalolat bermasligi mumkin. Bu shtat birliklari taqsimlanishi xususiyatlari bilan bog'liq bo'lishi mumkin, ularda bitta shtat stavkasi to'liqsiz ish vaqti sharoitida faoliyat yurituvchi bir necha o'qituvchi o'rtasida taqsimlanadi (masalan, 0,25 yoki 0,5 stavka). Natijada statistik hisobotda aks ettiriladigan o'qituvchilarning jismoniy soni shtat birliklari soni amalda o'zgarmagan holda ortadi.

Hozirgi vaqtda ushbu masala mazkur amaliyotning oliy ta'lim tashkilotlari kadrlar bilan ta'minlanganligini baholash obyektivligiga ta'sir darajasini aniqlash maqsadida Ta'lim sifatini ta'minlash milliy agentligi tomonidan qo'shimcha o'rganilmoqda.
- 05 Ijtimoiy-gumanitar oliy ta'lim tashkilotlari talabalar va o'qituvchilarning eng yuqori nisbati bilan tavsiflanadi – bitta 44,3 nafar talaba bitta o'qituvchiga to'g'ri keladi. Ushbu toifa mamlakat butun talabalar kontingentining 70,6% ni jamlaydi, bu professor-o'qituvchilar tarkibiga eng yuqori yuklamani belgilaydi.
- 06 Oliy ta'lim tashkilotlarining aksariyat toifalari bo'yicha haqiqiy ko'rsatkichlar talabalar va o'qituvchilarning tasdiqlangan nisbati me'yorlaridan oshib ketadi. Eng sezilarli oshib ketish quyidagilarda kuzatiladi:
 - ijtimoiy-gumanitar oliy ta'lim tashkilotlarida 2,8 barobar;
 - amaliy oliy ta'lim tashkilotlarida 69,6%;
 - tibbiyot oliy ta'lim tashkilotlarida 41,7%.
- 07 Universitetlarning jahon reytinglarida TOP-1000 ro'yxatiga kiruvchi oliy ta'lim tashkilotlari kadrlar bilan ta'minlashning eng muvozanatli modelini namoyish etadi. Ushbu toifada talabalar va o'qituvchilar nisbati bitta 16,4 nafar talabani bitta o'qituvchiga tashkil etadi, bu me'yoriy qiymatlarga deyarli mos keladi va respublika o'rtacha darajasidan deyarli ikki barobar pastdir.

- 08** Hududiy tahlil oliy ta'lim tizimining kadrlar bilan ta'minlanishidagi sezilarli notekislikni aniqladi. Ko'rsatkichning eng yuqori va eng past qiymatlari o'rtasidagi farq bitta 33,1 nafar talabani bitta o'qituvchiga tashkil etadi: 50,4 nafar talabadan (Qashqadaryo viloyatida) 17,3 nafar talabagacha (Qoraqalpog'iston Respublikasida).
- 09** Eng past qiymatlar asosan ijodiy, sport va ayrim tibbiyot oliy ta'lim tashkilotlarida qayd etilgan, bu kichik o'quv guruhlarida individual, amaliy va klinik mashg'ulotlarni o'tkazishni nazarda tutuvchi ta'lim jarayoni o'ziga xosligi bilan bog'liq.
- 10** Eng yuqori ko'rsatkichlar asosan ayrim ijtimoiy-gumanitar yo'nalishdagi nodavlat oliy ta'lim tashkilotlarida kuzatiladi, ularda talabalar va o'qituvchilar nisbati ayrim hollarda bitta 100-200 nafar talabadan bitta o'qituvchiga oshib ketadi, bu talabalar bilan individual ishlashni tashkil etish imkoniyatlarini sezilarli darajada cheklaydi va ushbu tashkilotlarning kadrlar bilan ta'minlanganligini qo'shimcha tahlil qilishni talab etadi.
- 11** Ayrim oliy ta'lim tashkilotlari bo'yicha ko'rsatkichning anomal qiymatlari qayd etilgan, ular asosiy ish joyida professor-o'qituvchilar tarkibining mavjud emasligi yoki nihoyatda ozligi bilan bog'liq, «Yagona milliy mehnat tizimi» (YaMMT) ma'lumotlariga ko'ra. Ayrim xorijiy filiallarda shtatdagi professor-o'qituvchilar tarkibi sonining pastligi, taxminan, o'qituvchilarni fuqarolik-huquqiy shartnomalar asosida jalb etish amaliyoti bilan bog'liq bo'lib, shu sababli ular to'g'risidagi ma'lumotlar YaMMTda aks ettirilmasligi mumkin.
- Mazkur amaliyot O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi talablariga muvofiq emas va tegishli oliy ta'lim tashkilotlarining kadrlar bilan ta'minlanganligini baholashda buzilishlarga olib kelishi mumkin.
- Shu bilan birga, shtatdagi professor-o'qituvchilar tarkibining yetarli darajada shakllantirilmaganligi ta'lim jarayoni sifatining pasayishi, talabalar bilan individual ishlash imkoniyatlarining cheklanishi, ta'lim dasturlarining ilmiy-uslubiy ta'minoti hamda ta'lim faoliyatining barqarorligini ta'minlash bilan bog'liq xavflarni yuzaga keltiradi.
- Shu munosabat bilan, mazkur ko'rsatkich bo'yicha anomal qiymatlarni namoyon etayotgan oliy ta'lim tashkilotlari Ta'lim sifatini ta'minlash milliy agentligi tomonidan qo'shimcha ravishda o'rganiladi. Bunda amaldagi qonunchilik va litsenziya talablariga rioya etilishi holati tahlil qilinadi hamda zarur asoslar mavjud bo'lgan taqdirda navbatdan tashqari kompleks akkreditatsiyani o'tkazish masalasi ko'rib chiqiladi.
- 12** Aniqlangan nomutanosibliklar oliy ta'lim tashkilotlarining kadrlar salohiyatini yanada mustahkamlash zarurligini ko'rsatadi. Bu, avvalo, talabalar va professor-o'qituvchilar soni nisbati eng yuqori bo'lgan oliy ta'lim muassasalariga taalluqlidir. Chunki professor-o'qituvchilar bilan ta'minlanganlik darajasi oliy ta'lim sifatini ta'minlash, ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish hamda milliy oliy ta'lim tizimining xalqaro raqobatbardoshligini oshirishning asosiy omillaridan biri hisoblanadi

1-ilova

**MILLIY REYTINGNI YURITISH TO'G'RSIDAGI NIZOM TALABLARIGA MUVOFIQ
REYTINGDA ISHTIROK ETMAYDIGAN OLIY TA'LIM TASHKILOTLARI RO'YXATI**

	Cyber University of Uzbekistan Amaliy	 Faoliyatini 3 yildan kam muddat amalga oshirmoqda
	Sankt-Peterburg davlat universitetining Toshkent filiali Amaliy	 Bitiruvchilarga ega emas
	Acharya universiteti Amaliy	 Bitiruvchilarga ega emas
	Al-Xorazmiy universiteti Amaliy	 Faoliyatini 3 yildan kam muddat amalga oshirmoqda
	Digital University Amaliy	 Bitiruvchilarga ega emas
	PDP University Amaliy	 Bitiruvchilarga ega emas
	Samarqand xalqaro texnologiya universiteti Amaliy	 Bitiruvchilarga ega emas
	Toshkent shahridagi Piza universiteti (Italiya) filiali Amaliy	 Bitiruvchilarga ega emas
	Impuls BSR Tibbiyot	 Bitiruvchilarga ega emas
	EMU universiteti Tibbiyot	 Bitiruvchilarga ega emas

 <p>Farmatsevtika texnika universiteti</p> <p>Tibbiyot</p>	 Bitiruvchilarga ega emas
 <p>Toshkent davlat tibbiyot universitetining Chirchiq filiali</p> <p>Tibbiyot</p>	 Faoliyatini 3 yildan kam muddat amalga oshirmoqda
 <p>Tashkent metropolitan university</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Bitiruvchilarga ega emas
 <p>Abu Rayhon Beruniy universiteti</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Faoliyatini 3 yildan kam muddat amalga oshirmoqda
 <p>«Ipk yo'li» innovatsiyalar universiteti</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Bitiruvchilarga ega emas
 <p>Chirchiq shahridagi M. Auezov nomidagi Janubiy Qozog'iston universitetining filiali</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Faoliyatini 3 yildan kam muddat amalga oshirmoqda
 <p>Oxus university</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Faoliyatini 3 yildan kam muddat amalga oshirmoqda
 <p>Perfect university</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Bitiruvchilarga ega emas
 <p>«Sarbon» universiteti</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Bitiruvchilarga ega emas
 <p>Sharq University</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Faoliyatini 3 yildan kam muddat amalga oshirmoqda
 <p>Toshkent iqtisodiyot va texnologiyalar universiteti</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Bitiruvchilarga ega emas
 <p>Toshkent shahridagi Amerika texnologiya universiteti</p> <p>Ijtimoiy-gumanitar</p>	 Faoliyatini 3 yildan kam muddat amalga oshirmoqda

University of science and
technologies

Ijtimoiy-gumanitar

Bitiruvchilarga
ega emas

Urganch innovatsion
university

Ijtimoiy-gumanitar

Bitiruvchilarga
ega emas

+998 55 505 30 30

info@nqaae.uz

www.nqaae.uz

@nqaaeuz

@nqaaeuzbot